

Herøy kommune
- et hav av muligheter -

HERØY KOMMUNE

Årsberetning 2020

Innhold

ÅRSBERETNING 2020.....	3
Formelt grunnlag.....	3
Befolkningsutvikling:	3
Noen nøkkeltall fra regnskapet:	3
Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner.....	4
Drift.....	4
Avviksforklaring drift.	5
Avviksforklaringer:.....	5
Herøy havnevesen - mindreforbruk kr. 3 000 000	6
Herøy drift- merforbruk kr. 2 285 000	6
Teknikk og miljø - mindreforbruk kr. 2 372 411	7
✓ Serviceavdelingen (Teknisk)	7
✓ Tekniske tjenester	7
Investeringsregnskapet	7
Avviksforklaring investering.	7
Økonomiske måltall for bærekraftig utvikling:	7
Sykefravær.....	8
Likestilling - diskriminering.....	8
Etisk standard	8
Betryggende kontroll.....	9
Interkommunalt samarbeid	9
Andre forhold	9

ÅRSBERETNING 2020

Formelt grunnlag

Kommunelovens paragraf 14-7

Kommuner og fylkeskommuner skal utarbeide en årsberetning for kommunens eller fylkeskommunens samlede virksomhet. Det skal også utarbeides en egen årsberetning for hvert kommunalt eller fylkeskommunalt foretak.

Årsberetningene skal redegjøre for

- a) forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid
- b) vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene
- c) virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne
- d) tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard
- e) den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling
- f. hva kommunen eller fylkeskommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26.

Befolkningsutvikling:

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
0 år	22	12	15	13	17	19	16	22	19	20
1-5 år	92	94	87	77	80	89	102	101	104	107
6-12 år	114	120	124	134	132	143	140	138	139	140
13-15 år	59	57	55	47	51	54	59	65	60	66
16-19 år	99	105	99	89	72	71	58	64	68	72
20-44 år	509	524	505	515	519	535	540	513	505	500
45-66 år	512	535	529	545	547	548	539	541	525	529
67-79 år	214	227	232	231	239	243	254	257	274	270
80-89 år	75	65	65	63	62	61	61	60	66	74
90 år eller eldre	15	20	22	23	24	25	21	19	17	15
	1711	1759	1733	1737	1743	1788	1790	1780	1777	1793

Befolkningen har siste 10-års periode økt med 82 personer eller 4,8 %. Det siste året har befolkningsveksten vært på 16 personer eller 0,9 %. I inneværende økonomiplanperiode er det forutsatt stabilt folketall. Inntektssystemet er bygd opp slik at kommunens inntekter i stor grad er avhengig av befolkningens størrelse og sammensetning.

Noen nøkkeltall fra regnskapet:

	2020 (mill.kr.)	2019 (mill.kr.)
Driftsinntekter	216,5	202,7
Driftsutgifter	190,7	204,3

Brutto driftsresultat	25,8	- 1,6
Netto finanskostnader	-12,7	- 12,0
Netto driftsresultat	25,9	- 0,8
Disposisjonsfond	101,5	64,0
Balanseført premieavvik pr. 31.12	15,9	17,2
Lånegjeld pr. 31.12	292,8	268,6
Netto lånegjeld pr. 31.12	242,7	234,0
	2020 (prosent)	2019 (prosent)
Netto driftsresultat i % av dr.innt.	12,0	-0,8
Disp.fond i % av dr.innt.	46,9	31,5
Netto lånegjeld i % av dr.innt	112,1	115,4

Kommunen forbedret sitt driftsresultat kraftig fra 2019 til 2020, netto driftsresultat økte fra - 0,8 % i 2019 til 12 % i 2020.

Disposisjonsfondet økte fra 31,5 % i 2019 av inntektene til 46,9 % i 2020 og passerte 100 millioner kroner.

Netto lånegjeld (sum lånegjeld korrigert for utlån og ubrukte lånemidler) i prosent av driftsinntektene ble redusert med 3,3 % fra 2019 til 2020.

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner.

Drift.

Netto driftsresultat	- 25 892 533
Overført til investeringsregnskapet iht. budsjett	1 200 000
Netto avsatt bundne fond	1 561 465
Bruk av tidligere års overskudd	- 13 172 244
Netto bruk av disposisjonsfond ihht til budsjett	3 831 690
Sum budsjett disposisjoner	- 7 779 089
Årets budsjettavvik	- 33 671 622
Strykning av bruk av disposisjonsfond	9 480 022
Avsetting av mindreforbruk etter strykninger av disp.fond.	24 191 600
Sum	33 671 622
Fremføring til inndekking i senere år (merforbruk)	-

Nye budsjett og regnskapsforskrifter fra 2020 innebærer endringer i avslutning av regnskapet. I korte trekk innebærer endringene for driftsregnskapet, at dette etter gjennomførte strykninger, salderes mot disposisjonsfond. Disposisjonsfondet er i 2020 tilført ca. 37,5 millioner kroner.

Avviksforklaring drift.

2020 var et svært spesielt år grunnet Korona-krisen og også økonomisk er det mange forhold som gjør det vanskelig å sammenligne med andre år.

Selv om kommunen opplevde kostnadsøkninger på enkelte områder grunnet korona-situasjonen, gikk det samlede aktivitetsnivået ned, spesielt gjaldt dette reiseutgifter.

I stor grad har også merutgifter og mindreinntekter som følge av korona, blitt kompensert av staten.

Hovedårsaker til det gode resultatet i 2020:

- Utbetaling fra Havbruksfondet – 17,1 mill.kr. (jfr. linje 4 i bevilgningsoversikt drift (A))
- Lavere lønnsutbetalinger enn budsjettert – brutto ca. 3,9 mill.kr. Lønnsoppgjøret for 2020 ble betydelig lavere enn forutsatt i budsjettoplegget. Lønnsveksten i 2020 ble på 1,7 % som er omtrent halvparten av det som var forutsatt.
- Lavere renteutgifter enn budsjettert – ca. 2,5 mill.kr. Sentralbanken satte i 2020 ned styringsrenten til 0. Dette resulterte i at renten på lån med flytende rentetilknytting ble redusert fra 2,4 % i 2019 til 0,9 % i 2020.
- God budsjettdisiplin

Budsjett og regnskap er fast tema på alle møter mellom rådmannen og enhetsledere i Herøy kommune. Slikt møte avholdes en gang hver måned. Da gjennomgås regnskap for hvert ansvar inkludert kommentarer til mindre og merforbruk i forhold til oppsatt budsjett. Ordningen sikrer god oversikt og kontroll over økonomien.

Avviksforklaringer:

- ✓ Skole: Herøy skole har samlet sett et mindreforbruk på kr 1 024 000. Avviket skyldes i hovedsak utfordringer med å få tak i kvalifisert personell for langtidssykemeldte.
- ✓ Barnehage: Herøy barnehage har samlet sett et mindreforbruk på kr 1 511 000. Avviket skyldes utfordringer med å få tak i kvalifiserte personell og vakanser grunnet utfordringer med å skaffe vikarer. Barnehagen har også hatt større inntekter på oppholdsbetaling og refusjoner enn budsjettert.
- ✓ Kultur: Kulturenheten holder seg innenfor rammene. Noe mindreforbruk på ungdomsklubb, kulturarbeiderfunksjonen og frivilligsentral som skyldes lavere aktivitet grunnet Covid-19.
- ✓ Hjemmetjenester: mindreforbruk på til sammen 2 000 000. Skyldes i hovedsak mindreforbruk på lønn. Utfordringer med å få tak i kvalifisert personell.

- ✓ Miljøtjenesten. Mindreforbruk på tilnærmet 226 000. Skyldes i hovedsak mindreforbruk på lønn. Utfordringer med å få tak i kvalifisert personell.
- ✓ Helsesenter: Mindreforbruk på 1 482 000. Skyldes økte inntekter i brukerbetaling og refusjoner. Noe mindreforbruk på vikarer.
- ✓ Bosetting og integrering: Mindreforbruk på 1 700 000. Skyldes reduserte utgifter grunnet færre bosatte flykninger. Økte inntekter til norskopplæring arbeidsinnvandrere/kjærlighetsinnvandrere. Rett og plikt til norskopplæring.
- ✓ Næringsfond II: Det er budsjettert med litt over 1 000 000 til kommunalt næringsfond som ikke har blitt utbetalt. Retningslinjer for næringsfond er ikke utarbeidet og vedtatt.
- ✓ Mindreforbruk på kr. 400 000 knyttet til kurs, konferanse og reiser.
- ✓ Nav kommune: Mindreforbruk på 740 000. Skyldes færre på kvalifiseringstønad og mindreforbruk på livsopphold.
- ✓ Interkommunale tjenester: mindreforbruk på til sammen kr. 400 000. Reduserte utgifter til barnevern og PPT.

Herøy havnevesen - mindreforbruk kr. 3 000 000

1. **Herøy Havn** 1 700 000 – Avviket skyldes ikke utgiftsførte interne avskrivninger i henhold til budsjett. Må ses opp mot avviket under gruppeansvar 600 Herøy drift hvor motposten for interne avskrivninger er budsjettert. Kun interne transaksjoner.
2. **Herøy Marine Næringspark** kr. 1 300 000 – Samme forhold som Herøy Havn. Ikke utgiftsførte interne avskrivninger

Herøy drift- merforbruk kr. 2 285 000

Avviket mellom regnskap og budsjett skyldes i hovedsak budsjetterte interne avskrivninger som ikke er inntektsført i regnskapet.

Må ses opp mot Herøy Havnevesen der motposten heller ikke ført som en utgift. Dette er kun en intern transaksjon mellom to gruppeansvar.

Det er også noe feilbelastning av internkostnader lønn serviceavdelingen og kommunale veier mot området teknikk og eiendom (tekniske tjenester)

Område bygninger har et mindreforbruk på ca. kr. 600 000,- Strømutgiftene ble i 2020 lavere enn budsjettert.

Teknikk og miljø - mindreforbruk kr. 2 372 411

Avviket gjelder stort sett internfordeling av lønn tekniske tjenester og som er feilbelastet områder under Herøy drift.

Budsjetterte utgifter til andre tjenester ikke benyttet- utgjør kr. 500 000,-

- ✓ Serviceavdelingen (Teknisk) mindreforbruk på 600 000.
- ✓ Tekniske tjenester 2 556 000

Investeringsregnskapet

Investeringsbudsjettet hadde en revidert utgiftsramme på kr. 52 101 905. Årsregnskapet viser ett forbruk på 31 027 179.

Avviksforklaring investering.

Forskjellen mellom årsbudsjett og årsregnskap (bevilgningsoversikt investering – B forklares for det første ved at framdriften på flere store prosjekter er forsinket for mange, spesielt nevnes at prosjektene Ny Brannbil (20400) samt Forsterking av strømforsyning (20701) ikke ble belastet økonomisk i 2020. Disse to prosjektene alene hadde en utgiftsramme på nærmere 12 millioner kroner.

Når det gjelder bevilgningsoversikt investering – skjema A, linje 10, gjelder dette salg av Herøy Fiber.

Avviket på linje 2 henger sammen med avviket på prosjekt 20701, som ikke er startet.

Økonomiske måltall for bærekraftig utvikling:

Kommunestyret fastsatte bl.a. følgende finansielle måltall for økonomiplanperioden 2020 – 2023 i møte de 26.06.19, sak 15/2019:

- a. Netto driftsresultat skal være på minimum 1,75 prosent av driftsinntektene innen utgangen av 2023, justert for bruk av midler i forhold til handlingsregel for flyktningefond.

Netto driftsresultat samlet i 2020 er 12 % av brutto driftsinntekter.

- b. Kommunens disposisjonsfond sammen med regnskapsmessig mindreforbruk skal ikke være under 18 prosent av driftsinntektene.

Kommunens disposisjonsfond er i 2020 på 46,9 % av driftsinntektene.

- c. Kommunens arbeidskapital i prosent av driftsinntektene skal være innenfor intervallet 25 – 30 prosent.

Kommunens arbeidskapital i prosent av driftsinntektene er i 2020 på 65,1 %.

- d. Langsiktig lånegjeld (fratrukket pensjonsforpliktelser) skal ikke overstige 160 prosent av kommunens brutto driftsinntekter.

Langsiktig lånegjeld er i 2020 på 135,2 % av driftsinntektene.

- e. Lånegjeld som betjenes av frie inntekter skal ikke overstige 70 prosent av kommunens frie inntekter.

Dette er ikke beregnet.

- f. Det bør utarbeides en indikator for netto lånegjeld med renteeksponering i prosent av driftsinntektene i forbindelse med arbeidet med økonomiplanen til høsten

Sykefravær

I 2020 hadde kommunen et samlet sykefravær på 6,9 %. Dette var en økning på 1,8 prosentpoeng fra 2019. Noe av forklaringen på økningen skyldes Covid-19, hvor det har vært lavere terskel for å være hjemme ved sykdom og eller karantene. Av det samlede fraværet på 6,9 %, var 1,7 % korttidsfravær på under 17 dager, og 5,1 % var langtidsfravær.

ÅR	Sykefravær (i prosent)
2016	6,7
2017	6,2
2018	5,6
2019	5,1
2020	6,9 %

Likestilling - diskriminering

Blant de faste ansatte er det 74 % kvinner og 26 % menn. I rådmannens ledergruppe er det per dags dato totalt ti medlemmer, av dem er det seks kvinner og fire menn. Kommunen fortsetter å praktisere likestillingen i lønnspolitikken for å sikre lik lønn for likt arbeid.

Valget 2019 resulterte i kommunestyre med 10 menn og 9 kvinner, formannskap med 1 kvinner/6 menn og teknisk hovedutvalg med 1 kvinner/4 menn. Ordfører er kvinne.

Det arbeides aktivt for å unngå forskjellsbehandling, jfr. bestemmelsene i likestillingsloven. Kommunen seg bevist formålene i diskrimineringsloven og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Etisk standard

Innen etikk og habilitet er det foreløpig ikke utarbeidet egne retningslinjer, men rutinene er at kommunen følger habilitetsreglene i loven.

Herøy kommune har ikke per i dag vedtatte etiske retningslinjer for virksomheten. Forslag, som var omforent mellom tillitsvalgte og administrasjonen, ble lagt frem for politisk behandling i 2020, men den politiske behandlingen ble utsatt. Mangel på etiske retningslinjer ble også påpekt av forvaltningsrevisjonens gjennomgang av helsehussaken september 2020, hvor en av anbefalingene kommunen fikk var å fullføre, implementere og etterleve nytt etisk reglement.

Administrativ er etisk standard i Herøy kommunes virksomhet tema som jevnlig diskuteres, både i rådmannens ledermøter og ute på virksomhetene.

Betryggende kontroll

Hovedelementet i arbeidet med å sikre betryggende kontroll i virksomheten er tertialrapporteringen (regnskap og sykefravær) til formannskapet. I den daglige driften samarbeides med økonomiavdeling og revisjon. Administrativt er det en økonomi gjennomgang mellom rådmann og enhetslederne i ledermøte en gang per måned hvor alle ansvar gjennomgås med tanke på status og større avvik. I forkant av gjennomgangen har hver enhetsleder forberede seg med å gå gjennom egne regnskapstall.

Interkommunalt samarbeid

Noen av kommunens driftsoppgaver blir løst gjennom interkommunalt samarbeid, blant annet barnevern (Leirfjord kommune er vertskommune), økonomi/regnskap (Alstahaug), RKK (Alstahaug), PPT (Alstahaug) og Landbrukskontor (Dønna) .

Herøy kommune var i 2020 vertskommune for Nav-Tjenester for Herøy og Dønna og for Fakturabehandling i HALD.

Andre forhold

I ny kommunelov § 14-4 2.ledd står det at «Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise kommunestyret eller fylkestingets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene som økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på.»

Herøy kommune har ikke utarbeidet systematiske målbare premisser i sitt budsjettdokument for 2020. Kommunedirektøren ser imidlertid at dette er noe vi må jobbe med i framtidige budsjettopplegg. Kommunedirektøren har imidlertid ikke så langt funnet gode eksempler fra andre kommuner hvor dette er utarbeidet.

Herøy 28.4.2021

John Arne Andersen
Konst. Rådmann

